

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за квітень 2015 року)

16 квітня у Будинку митрополита Національного заповідника „Софія Київська” презентовано проект довгострокової концепції розвитку культури. Документ напрацьовано робочою групою експертів та фахівців у галузі культури. Координацію розробки проекту здійснював Український центр культурних досліджень. Текст концепції розміщено для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Міністерства культури.

28 квітня в Міністерстві культури відбулося перше експертне обговорення проекту Концепції Українського Інституту Тараса Шевченка. Проект підготовлено науковцями Українського центру культурних досліджень за участі Міністерства культури і винесено на громадське обговорення. Український інститут буде створено як неурядову організацію мережевого типу, метою діяльності якого стане формування позитивного іміджу України у світі, поширення інформації про культурне, наукове, громадське життя, культурну спадщину й історію нашої країни.

До 200-річчя від дня народження Т. Шевченка

У Вінниці стартували Шевченківські вечори. Протягом 4 місяців щочетверга на площі Т. Шевченка відбуватимуться концерти, виставки, виступи письменників тощо в рамках мистецького проекту, започаткованого торік за ініціативи департаменту культури міськради. Проект має на меті національно-патріотичне виховання молоді та вшанування пам'яті видатного українського поета, письменника і громадського діяча Т. Шевченка. Старт проекту дали творчі колективи міського Палацу мистецтв – вихованці зразкової твор-

чої майстерні естрадного мистецтва „Зоряна мрія”, аматорські хорові колективи „Дзвін” і „Добродар” разом з художниками, що презентували свої тематичні картини.

Культура для АТО

У рамках культурно-мистецького проекту „Зброя культури” 13–17 квітня Міністерством культури України було забезпечено проведення культурно-мистецької акції „Великодній кошик для воїна”. Її учасники привітали з Великоднем українських бійців військових частин Сєверодонецька, Лисичанська, Артемівська, Дружківки, Краматорська та інших. Це вже 203-тя культурно-мистецька акція „Народної філармонії”, яка з квітня минулого року піднімає бойовий дух українських захисників. Серед найактивніших учасників проекту – відомі митці України, барди, поети, народні та заслужені артисти України: Р. Недашківська, Г. Аббасов, В. Гонський, І. Кириліна, Т. Компаніченко, Л. Горова, Р. Лоцман, отець Дмитро (Присяжний), провідні українські гурти.

26 квітня у рамках проекту „Зброя культури” відбулись 3 концертних заходи „Боронимо Маріуполь – разом!”, в яких взяли участь провідні українські артисти: С. Тарабарова, Л. Горова, В. Гонський та колектив „Горлиця – АРТ” – Н. Павловська, О. Бублієнко, Є. Проворова.

З 27 квітня у рамках зазначеного проекту проходить спільна культурна акція О. Забужко та сестер Тельнюк: презентація у Запорізькій, Донецькій та Дніпропетровській областях для військових, волонтерів, вимушених переселенців літературно-музичного проекту „Жива книга”. У програмі виступів – знайомство з антологією видавництва „Комора” „Літопис самовидців” та піснями спротиву Г. і Л. Тельнюк.

12 квітня в навчальному центрі „Дівички”, що на Київщині, за підтримки Міністерства культури проведено проект „Бойова мистецька підтримка”. Його учасники – колектив „Горлиця-АРТ”, заслужений діяч мистецтв С. Архипчук, співачка А. Загинайко, поетеси Т. Шептицька і О. Гетьманець, сатирик А. Полежака, заслужений діяч мистецтв В. Гонський, заслужена артистка України Л. Горова.

Збір коштів на потреби українських військових було організовано під час ряду благодійних концертів, проведених у столиці. Серед них – „З Україною в серці” за участі хореографічних колективів з різних областей України та з-за кордону – у Міжнародному центрі культури і мистецтв „Жовтневий палац”; українських рок-гуртів „Музика гідності” – в столичному клубі StereoPlaza; „Живи, Україно!”, на якому виступили танцювальні ансамблі й

зірки української естради, – в актовій залі Національного медичного університету ім. О. Богомольця.

Спільний благодійний проект, мета якого – зібрання коштів на лікування постраждалих під час бойових дій в АТО, розпочали Київський національний університет імені Тараса Шевченка за підтримки Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва. Так, 22 квітня в рамках проекту відбулася вистава „Повертайся живим”, поставлена акторами Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва з дуетом „ТЕЛЬНЮК: СЕСТРИ” на вірші Тараса Шевченка, Лесі Українки, Станіслава Тельнюка, Оксани Забужко та на музику Лесі Тельнюк.

У дзвіниці Києво-Печерської лаври було представлено виставку однієї жовто-синьої роботи А. Рудницької „Реконструкція світу. Фотолисти з фронту”. Полотно з вишивкою було провезене територіями бойових дій. Автор прожила разом з українськими бійцями кілька місяців, побувала на всій лінії фронту – від Широкиного до Станиці Луганської. У рамках проекту, що триватиме до середини травня, проведуть аукціон, кошти від якого організатори передадуть пораненим бійцям у Київській центральній військовій шпиталі.

У приміщенні Головоштамту в Києві відбулося урочисте відкриття фотовиставки центрального друкованого органу Міністерства оборони України – газети „Народна армія” – під назвою „Повертайся живим”, яку присвячено військовослужбовцям зони АТО.

1 квітня у Національній спілці письменників України відбулася презентація збірки сатиричної поезії „Орда, або Хатят лі рускіє вайни...” А. Музичука, виданої, щоб безкоштовно роздати захисникам у зоні АТО. Кожен вірш ілюструється карикатурами, автори яких – В. Солонько, А. Василенко, В. Голуб, О. Смаль, О. Кохан, С. Рябоконь, А. Гайно. Першу тисячу примірників уже відправили на схід України.

Допомогти Першому добровольчому мобільному шпиталю ім. М. Пирогова мала не меті виставка ікон, написаних на ящиках з-під патронів, організована у Національному музеї імені Андрея Шептицького у Львові. Її назва – „Мистецтво, що перетворює смерть на життя”. На іконах – святі воїни: архистратиг Михаїл, Святий Георгій, Дмитро Солунський, є богородичні ікони, ангел-охоронець, Святий Пантелеймон, до якого звертаються під час тяжких недуг і поранень. Автори творів – українські художники, які побували в зоні АТО – О. Клименко, С. Атланова та Н. Володуєва. Перед експонуванням у Львові виставку демонстрували у Любліні, а невдовзі буде представлено у Чехії, Франції, Угорщині. Долучитися до благодійного проекту можна було придбавши одну з ікон.

З 31 березня до 2 квітня в Одесі проходив V Міжнародний фестиваль клоунів і мімів „Комедіада”, учасники якого підготували концерт „Нон-стоп-клоун” в Одеському військовому шпиталі для поранених у зоні проведення АТО.

Збір коштів для придбання тепловізора було організовано в рамках концерту „Шедеври фортепіанної мініатюри” у Запорізькій обласній філармонії, де виступила колишня уродженка міста В. Петриченко, яка нині проживає в Німеччині.

Благодійний творчий вечір народної артистки СРСР А. Роговцевої „З тими, кого люблю...”, було організовано у Дніпропетровську з метою збору коштів для військових. Звучали вірші Лесі Українки, Л. Костенко, М. Цветаєвої.

У Полтаві 2 дні тривав благодійний великодній ярмарок, який вже вдруге організувала волонтерська організація Полтавський батальйон небайдужих. У програмі – виставка-продаж виробів народних майстрів, майстер-класи з писанкарства для дітей, тематичні виставки світлин і малюнків, концертна програма.

100 книжок подарували пораненим бійцям, які лікуються у Полтавському шпиталі, працівники обласної бібліотеки ім. І. Котляревського.

На прохання міського товариства української мови ім. Т. Шевченка „Просвіта” хмельничани подарували шкільним бібліотекам на підконтрольній українській владі території Донбасу літературу державною мовою. Перший гуманітарний вантаж – твори класичної, сучасної української та зарубіжної літератури, а також казки для дітей – волонтери вже відправили до Старобільська Луганської області.

До 29-ї річниці аварії на ЧАЕС

У Києві, у Національному будинку органної та камерної музики, проходив концерт „Чорнобиль – молодь буде пам’ятати”, який організувала асоціація „Афганці Чорнобиля” спільно Національним педагогічним університетом ім. М. Драгоманова.

У Національному музеї історії України відкрито експозицію „Скарби землі Чорнобильської”, присвячену 10-й річниці археологічних розкопок, що проводились у 30-кілометровій зоні відчуження навколо ЧАЕС з 2004-го по 2014 рік. На трьох стендах увазі відвідувачів було представлено 466 артефактів XI–XVII століть.

А в арт-галереї Національної парламентської бібліотеки України відбулася презентація персональної фотовиставки Ю. Пісковського „Квіти”, приуроченої до 29-х роковин аварії на Чорнобильській АЕС, а також до 70-ї річниці перемоги над нацизмом у Європі.

З 25 по 27 квітня у Харкові проходила ІХ Міжнародна Трієнале Екоплаката „4-й Блок”. На трієнале свої роботи представили близько 400 дизайнерів із 40 країн світу. Зокрема, учасником від України на ній був М. Норазян. Під час проведення заходу можна було відвідати лекції та майстер-класи членів журі, а також оглянути експозиції: „Екологія Землі”, „Екологія Людини”, „Екологія Культури”.

Виставку „Чорнобиль – незагоєна рана України” було розгорнуто 24 квітня в Кіровоградському обласному художньому музеї.

Пам’ятний знак ліквідаторам аварії на Чорнобильській АЕС відкрито в Камені-Каширському Волинської області.

***

На Житомирщині відбулося 20-те Вручення всеукраїнської премії ім. І. Огієнка, яку присуджують за заслуги у розвитку національної духовної культури, утвердження української державності, міжнаціональної та міжконфесійної злагоди. Цьогоріч лауреати отримали нагороди на батьківщині українського вченого-мовознавця, письменника, перекладача, педагога, державного та церковного діяча І. Огієнка – у селищі Брусилів. Серед них – письменник Г. Цимбалюк (за книжки „Іпостасі”, „Сага про камінь”, „Лицар нескореного духу: спогади про Євгена Концевича”), викладач Житомирського державного університету ім. І. Франка, доктор філологічних наук В. Єршов (за наукові праці „Волинські полоністичні студії”, „Польська мемуаристична література Правобережної України доби романтизму”, „Польська література Волині доби романтизму”), житомирський художник В. Радецький, доктор права, приват-доцент Українського вільного університету (Мюнхен, ФРН), дослідник, письменник О. Панченко; поет, літературознавець, культуролог, культурно-громадський діяч, заслужений працівник культури України В. Вознюк; викладач народознавства, етнографії і журналістики Житомирського держуніверситету ім. І. Франка М. Масловська; економіст і правознавець Б. Войцехівський.

МУЗИКА

13 квітня великим хоровим концертом „Великодні Антифони” у Національному заповіднику „Софія Київська” відбулося урочисте відкриття VII Міжнародної пасхальної асамблеї „Духовність єднає Україну”, яка проходила за підтримки Міністерства культури України, Національної академії мистецтв України, під патронатом УПЦ. Ідея проведення Асамблеї до свята Великодня належить Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського та особисто її ректору, доктору мистецтвознавства, професору, народному артисту України В. Рожку. У концертних програмах взяли уч-

асть провідні мистецькі колективи та солісти: Муніципальний академічний хор „Київ”, Національний ансамбль солістів „Київська камерата”, Ансамбль солістів „Благовість”, камерний хор „Софія”, Ансамбль класичної музики ім. Б. Лятошинського, Хор Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва, Ансамбль „Alter ratio”, Академічний камерний хор ім. Д. Бортнянського (Чернігів), Муніципальний академічний камерний хор „Хрещатик”, Камерний ансамбль „Артехатта”, Хор Свято-Миколаївського Городоцького жіночого монастиря, солісти Національної опери України імені Т. Шевченка — народний артист України І. Борко і заслужена артистка України З. Рожок, творчі колективи НМАУ ім. П. І. Чайковського, Народний хор КНУКіМ та Дівочий хор КССМШ ім. М. Лисенка. Знаковими мистецькими заходами стали „Музичний діалог: Україна-Італія”, який представив українську й італійську оперну класику і народні пісні; „Музичний діалог: Україна-Польща”, де у виконанні українського піаніста А. Барішевського та студентського симфонічного оркестру НМАУ ім. П. І. Чайковського прозвучали твори Ф. Шопена і В. Сильвестрова; „Музичний діалог: Україна-Нідерланди”, присвячений 330-річчю від дня народження Г. Ф. Генделя; Музична присвята І. Шамо „Як тебе не любити...” до 90-річчя від дня народження композитора та ін. Урочисте закриття Асамблеї відбулося 24 квітня у Великому залі НМАУ ім. П. І. Чайковського концертом „Пісня – душа народу” до 120-річчя від дня народження Г. Верьовки. VII Асамблея розширила свої концертні майданчики: виступи музичних колективів пройшли не лише у столиці, а й у місті Чернігові. Проведення циклу концертів „Духовність єднає Україну” стало можливим завдяки підтримці Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації, Управління культури Чернігівської міської ради та Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

Із 14 до 20 квітня у столиці проходив III Міжнародний інструментальний конкурс Євгена Станковича. Його організаторами виступили благодійний фонд „Віват арт”, Національна спілка композиторів України та Національний комітет музичної ради ЮНЕСКО за сприяння Міністерства культури України та Київської міськдержадміністрації. Участь у заході взяли понад 400 конкурсантів, серед яких – солісти, фортепіанні і камерні ансамблі, великі ансамблі й оркестри, розподілені за різними віковими категоріями. Гранпрі конкурсу у номінації „Фортепіано” отримала киянка К. Ващенко.

25–27 квітня в Одесі відбувся XXI Міжнародний фестиваль „Два дні й дві ночі нової музики”. У близько двадцяти акціях було запропоновано мистецтво 25-ти країн світу. Цьогоріч Одеський форум показав, зокрема, нову

музику України композиторів різних поколінь. Так, старше покоління було представлено творами В. Рунчака, І. Щербакова, С. Пілютикова, Л. Юріної, Ю. Гомельської, Л. Самодаєвої, А. Томльонової і К. Цепколенко. Спеціальним проектом фестивалю став концерт студентів України, лауреатів конкурсів композиторів, який об'єднав молодь Києва, Одеси, Львова і Харкова.

У Києві, у приміщенні Національного академічного театру ляльок, напередодні Великодня, відбувся благодійний концерт „Україна починається з тебе!”, який став завершенням великого проекту „Незабутня Квітка”, присвяченого пам'яті американської співачки українського походження К. Цісик. Мета проекту, який представили Українсько-Американська координаційна рада та продюсер А. Гутмакер (США), за підтримки Мінкультури України, – збір коштів на пересувний мамограф для Одеського обласного онкологічного диспансеру. Також презентація концерту відбулася 4 квітня на сцені Одеського національного академічного театру опери та балету. В рамках проекту виступили українські артисти Джамала, Ілларія, К. Стеценко, П. Табаков, В. Козловський, О. Муха (володарка Гран-Прі I Міжнародного конкурсу українського романсу ім. Квітки Цісик) та ін.

У Києві, в Національному палаці мистецтв „Україна” відбулися: 23 квітня – концерт „Про кохання...”, присвячений 25-річчю творчої діяльності і 45-річчю з дня народження народної артистки України І. Білик, а 5 квітня – творчий вечір з нагоди 80-річчя від дня народження поета-пісняра В. Крищенка „День сповіді”.

Уперше в Миколаєві відбувся Всеукраїнський фестиваль ім. Г. Манілова, яким було віддано данину пам'яті музикантові, корифеєві народно-інструментального мистецтва Г. Манілову (1879–1954). Учасниками фестивалю були колективи та виконавці на народних інструментах з Миколаєва, Одеси, Харкова, Херсона.

До 90-річчя від дня народження українського оперного співака, режисера і педагога Д. Гнатюка, на Кіцманщині Чернівецької області, у рідному селі співака Мамаївцях, відкрито пам'ятник-погруддя (автор – скульптор В. Зноба), відбулися екскурсія місцевим музеєм та обласне пісенне свято. А у Чернівецькому академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. О. Кобилянської пройшов концерт за участю співаків філармонії, хорових ансамблів та симфонічного оркестру.

Українська співачка та акторка Джамала у рамках гастрольного туру країною на підтримку міні-альбому „Дякую” та на прохання західноукраїнського офісу „Крим SOS” і кримськотатарського культурного центру „Кримський дім у Львові” зустрілася зі своїми прихильниками у Першій львівській медіатеці.

У Запоріжжі під патронатом дружини Президента України й за участю дітей сім'ї Порошенків відбувся благодійний концерт, який ініціювала місцева єпархія УПЦ Московського патріархату. Діти виконали сольні фортепіанні партії у супроводі Запорізького симфонічного оркестру та дитячо-юнацького симфонічного оркестру Запорізької єпархії. Проект „Любов милосердствує” діє на Запоріжжі вже 5 років. Нині збирали гроші на пересувну рентген-установку для обласної дитячої лікарні.

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО

Ознайомлення з новими постановками вітчизняних і зарубіжних хореографів мав на меті V Міжнародний фестиваль сучасного танцювального театру „Зеленка-фест 1.5”, що проходив з 16 по 19 квітня в київському театрі „Браво”. Крім представлення номерів сучасного танцю традиційно в програмі фестивалю відбулися конкурс молодих хореографів, майстер-класи від керівників колективів-учасників и членів журі конкурсу. Також уперше в рамках „Зеленка-фест 1.5” пройшов цикл лекцій від зарубіжних експертів.

25-27 квітня у Львові тривав II Всеукраїнський хореографічний фестиваль-конкурс „Самоцвіти”. До участі у ньому було запрошено близько 2000 конкурсантів, серед яких – дитячі танцювальні колективи, а також індивідуальні виконавці віком від 5 до 8 років.

ТЕАТР

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка – „Дівка. Українська love story” В. Маковій, „Ерік XIV” А. Стріндберга; Національний академічний оперети – мюзикл „Sugar, або В джазі тільки дівчата” (музика Д. Стайн, лібрето П. Стоуна); Національний академічний російської драми ім. Лесі Українки – „Потрібен брехун!” за однойменною п'єсою Д. Псафаса, „Дрібниці життя” за оповіданнями А. Чехова; академічний на Липках – „Ревізор” за однойменною комедією М. Гоголя; академічний на Подолі – „Вічно живі” В. Розова.

Вперше в професійний простір Національного академічного театру ім. І. Франка вийшли актори-аматори. На Камерній сцені ім. С. Данченка відбувся показ документальної вистави „Останній вагон” – соціального проекту, створеного спільно з Міжнародною антинаркотичною асоціацією. А спільно з Херсонським обласним академічним музично-драматичним театром ім. Миколи Куліша театр ім. І. Франка представив моновиставу „Не плачте за мною ніколи” за новелою М. Матіос.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Львівському національному академічному опери та балету ім. С. Крушельницької – опери „Дон

Жуан” В.-А. Моцарта; у Національному академічному драматичному ім. М. Заньковецької у Львові – „Знак у вікні” за однойменною п’єсою Л. Хенсберрі; у Першому українському для дітей та юнацтва (Львів) – „Зерносковище” за п’єсою Н. Ворожбит.

Упродовж 7 днів у Полтаві проходив VII Відкритий регіональний фестиваль театрального мистецтва „В гостях у Гоголя”. Свої інтерпретації творів М. Гоголя представили глядачам театри з Києва, Кіровограда, Полтави, Дніпропетровська, Ніжина Чернігівської області, Коломиї Івано-Франківської області.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

150 полотен понад 120 майстрів абстракціонізму, які представляли усі куточки України, включно зі східними областями та Кримом, – таким постав всеукраїнський проект Центрального будинку художника Національної спілки художників України, приурочений до 80-річчя з дня смерті К. Малевича і 100-річчя з дня створення його „Чорного квадрату”. Серед знаних живописців – І. Марчук, А. Марчук, С. Савченко, П. Лебединець, Т. Сільваші, О. Животков, О. Дубовик та інші, які працюють у різноманітних стилістичних відгалуженнях абстракціонізму – від експресіонізму до супрематизму.

У Центральному будинку художника працювала й щорічна, вже 8-ма, виставка „Карикатуристи України”, на якій було представлено роботи 19 митців. Під час офіційної церемонії її відкриття відбулося нагородження переможців конкурсу ім. В. Зелінського „Карикатура в українській пресі”.

Виставка VI Всеукраїнського конкурсу карикатур з прав людини на тему „Встати, суд іде!”, засновником та організатором якої є Асоціація карикатуристів України, проходила у столичному Торгівельно-розважальному комплексі „Більшовик”. Участь у цьогорічному конкурсі взяли 45 авторів з різних регіонів України, які надіслали 238 робіт. Переможцями було визнано В. Голуба зі Здолбунова Рівненської області (перша премія), О. Кустовського з Вишневого Київської області (друга премія) та О. Дубовського з Дніпропетровська (третя премія).

З 1 по 24 квітня у Полтаві працювала традиційна 15-та за ліком міжнародна виставка карикатур „Карлюка”. Цьогоріч у ній пропонували одразу кілька експозицій: роботи, надані майстрами пензля на 2 тематичні конкурси, та 2 персональні виставки. Йдеться про експозиції за підсумками міжнародного творчого змагання під девізом „Тоталітаризм”, в якому взяли участь художники з 38 країн, і всеукраїнського – „Встати. Суд іде!”. До них додали персональні виставки М. Капусти та О. Локтева.

У Києві експонувалися виставки: у Центральному будинку художника – робіт Л. Кубай „Весняні настрої”; у Національному музеї літератури України – творів В. Безрукого „Нескорені”; у Національному музеї Тараса Шевченка – графіки і живопису В. Казаневського „Абсурд”; у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва – живопису заслуженого діяча мистецтв України Ю. Нагулка „Київ – Афон – Київ”; у музеї „Духовні скарби України” – творів О. Рапай „Грації і блазні”; у Київському музеї-майстерні І. Кавалерідзе – живопису і скульптури групи „Арт-Хотин” „Поza часом”; у Центрі сучасного мистецтва „М17” – робіт 17 художників в рамках групової виставки „Marts open art fair”; у Музеї історії міста Києва – живопису В. і Е. Приходьків; у Культурному центрі Національного університету „Києво-Могилянська академія” – робіт А. Протопальського; в Музеї книги і друкарства України – скульптури М. Рачковського „Собор Архангелів”; у Щербенко Арт Центрі – робіт О. Ройтбурда, М. Маценка, С. Рябченка та інших „Мистецтво бачити”; в Інституті проблем сучасного мистецтва – робіт українських авангардистів – О. Клименка, А. Савадова, В. Сидоренка, Т. Сільваші й В. Цаголова „Бесіди через 100 років”; у Національному музеї Тараса Шевченка – робіт учнів Київської державної художньої середньої школи ім. Т. Шевченка; у **галереях:** „Я Галерея” – станкового живопису Л. Заборовського „Мандруючи...”; „Мистецька збірка” – живопису О. Рижих „Побачення”; творів М. Кадана «Журнал „Польща”»; „Парсуна” – живопису Д. Шарашидзе; „Триптих АРТ” – творів А. Криволапа „Пейзаж”; LabGarage – живопису Д. Вавровського „Синестезія”; „АВС-арт” – живопису та графіки О. Кульчицької, А. Ерделі, В. Кікіньова, М. Деркача та інших „На яринних теренах”.

У містах України експонувалися виставки: у Коломиї Івано-Франківської області – кераміки й живопису заслуженого художника України В. Боднарчука „До витоків”; у Луцьку – скульптур В. Семенюка; у Рівному – авторських писанок Н. Дребот „Великодня писанка”; у Чернівцях – робіт Г. Фочук; у Чернігові – мікромініатюр В. Казаряна „Восьме диво світу”; у Львові – живопису О. Казнох „Моє ремесло”, робіт сучасних українських іконописців „Образ перемоги /Святий Юрій”, живопису Л. Давиденко „Візії”, робіт М. Прошковської Kathmandu-Ubud-Kryvorigivnya; в Одесі – творів М. Карабіновича „Наболіле”.

У Центрі сучасного мистецтва „Арт-Шик” у Вінниці та у картинній галереї Кам’янець-Подільського державного історичного музею-заповідника працювала мандрівна виставка українського мистецтва „Правдиві свідчення: від Революції Гідності до сьогодні”. Автори робіт: Ю. Беляєва, Г. Вишеславський, А. Гаук та інші. Організатори виставки: Інститут проблем сучасного

мистецтва Національної академії мистецтв України, Програма імені Фулбрайта в Україні, Київський офіс Інституту Кеннана Міжнародного центру підтримки науковців імені Вудро Вілсона та названий заклад у Вінниці. Проект здійснено за підтримки Посольства США в Україні. Виставка почала свою роботу у вересні 2014 р. в Києві у галереї Програми академічних обмінів імені Фулбрайта. У квітні 2015 р. її одночасно можуть побачити і у Вінниці, і у Вашингтоні, де вона відкрита для широкої публіки у Міжнародному центрі підтримки науковців імені Вудро Вілсона до 30 квітня 2015 р.

29 квітня в Івано-Франківську відбулося відкриття нового виставкового простору – „Галерея Часу”. Перша виставка у ньому – проект художниць А. Кахідзе і Т. Войтович „Арт-намет”.

Меморіальну дошку з барельєфом художника і педагога А. Мартиненка відкрито у Рівненській дитячій художній школі, яку він очолював 40 років. Виготівив дошку учень А. Мартиненка – скульптор О. Мельничук.

У селищі Солотвин Богородчанського району Івано-Франківської області відкрито найвищу в Україні статую Ісуса Христа. Монумент заввишки 5,5 метра внесено до Національного реєстру рекордів України у категорії „Мистецтво”.

КІНОМИСТЕЦТВО

З 17 по 19 квітня в Національному історико-архітектурному музеї „Київська фортеця” проходив II Міжнародний фестиваль історичного документального кіно. Цього року на ньому було представлено фільми виробництва України, Латвії та Аргентини. В конкурсному показі взяли участь 16 стрічок, які боролися за перемогу в 6 номінаціях. Серед переможців – і представники України: в номінації „Кращий образ у кадрі” – „Тарас Шевченко. Ідентифікація” (реж. С. Проскурня), в номінації „Краща режисура” – „Вільні люди” (реж. Г. Яровенко), а в номінації „Кращий історичний фільм” – „Степан Бандера. Между красным и черным” І. Поддубного. Також програма фестивалю включала позаконкурсні фільми про історію культур різних країн, брифінги і круглі-столи, театральні та музичні вистави тощо.

28 квітня у Славутичі Київської області розпочався II Міжнародний фестиваль кіно та урбаністики „86”, що триватиме до 3 травня. Його цьогорічна тема – „Елемент живлення”. У програмі фестивалю – 12 документальних фільмів 2014–2015 років на теми урбаністики, екології та енергетики, а також показ фільмів-фіналістів конкурсу „Моє вуличне кіно”. Це – короткометражні стрічки про різні міста України, створені людьми, які в них живуть.

З 17 по 27 квітня в Культурно-мистецькому центрі Києво-Могилянської Академії проходив фестиваль авторського документального

кіно – „Ukraine: International Documentary Festival 2015”. Тема заходу – досвід змін: особистих та суспільних. Для участі у фестивалі було відібрано 22 фільми, 13 з них – прем’єри 2014 року. Спеціальна програма – фільми з Нідерландів про події у пострадянських країнах. В програмі також лекції та майстер-класи за участі громадських діячів, українських письменників та режисерів-документалістів.

5 квітня у кінотеатрі українського фільму „Ліра” відбувся показ кращих стрічок III Міжнародного кінофестивалю короткометражних фільмів KISFF. Особливістю заходу було те, що саме глядачі обирали фільми, представлені у півторагодинній програмі. Кошти, зібрані від показу, підуть на відновлення повноцінної діяльності кінотеатру „Кінопанорама”, що на початку січня постраждав від пожежі.

8 квітня у кінотеатрі „Київська Русь” відбувся урочистий передпрем’єрний показ першого українського психологічного трилера „Смертельно живий”. Режисер – М. Стецков.

Режисери В. Тихий і В. Васянович стали першими представниками кіно, які отримали премії „Глодоський скарб”. Вже дев’яте її вручення відбулося 24 квітня у великій концертній студії Будинку звукозапису Українського радіо.

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА ПАМ’ЯТОК

7 квітня у Національному музеї історії України проведено нараду за участі Віце-прем’єр-міністра – Міністра культури України В. Кириленка щодо стану реформування музейної галузі. До обговорення проблеми було запрошено представників різних музейних середовищ. За підсумками наради відбувся брифінг.

17 квітня, напередодні відзначення Дня пам’яток історії та культури та Міжнародного дня пам’яток і визначних місць, в Національному заповіднику „Софія Київська”, відбулися урочисті збори за участі провідних фахівців пам’яткоохоронної галузі, керівників профільних закладів, громадських активістів по збереженню культурної спадщини. Перший заступник Міністра культури І. Ліховий та заступник Міністра культури – керівник апарату Ю. Зубко привітали присутніх з професійним святом і вручили нагороди.

17 квітня, до Дня пам’яток історії та культури та Міжнародного дня пам’яток і визначних місць, за участі першого заступника міністра культури України І. Ліхового відбулося урочисте відкриття Дзвіниці Успенського собору, яка є пам’яткою архітектури XVII століття входить до комплексу Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. Відтепер дзвіниця відкрита для відвідування для всіх бажаючих, є однією із найвищих

оглядових точок Києва, підйом на яку нараховує 374 сходинки. Реставраційні роботи тривали близько 5 років.

До фонду Національного музею мистецтв ім. Б. і В. Ханенків Міжнародний благодійний фонд „Фонд Олександра Фельдмана” передав роботу провідного голландського живописця XVII століття К. Пуленбурга „Аркадський краєвид”, вилучену нацистами у серпні 1943 року.

Презентація збірки поезій М. Рильського „На білу гречку впали роси...”, виданої фондом „Троянди і виноград” ім. М. Рильського до 120-ї річниці від дня народження українського поета відбулася у Національному музеї літератури України.

Напередодні Великодня у Рівненському обласному краєзнавчому музеї було відкрито виставку графічних малюнків В. Войтовича „Храми Рівненського району”. Їх митець виконав у 1992–1993 роках, вони лягли в основу альбому „Храм. Пам’ятки церковної архітектури міста Рівного та його околиць”. Самі ж графічні малюнки автор передав до вищезгаданого музею, де вони тепер і експонуються.

До 70-річчя перемоги над нацизмом у Європі було відкрито виставку „На шляху до Перемоги” у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї. Експозиція народилася завдяки раритетним експонатам з фондів музею та матеріалів, які надали ветерани та їхні родини. Триватиме виставка до 10 травня.

16 квітня у столичному Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький арсенал” відбулося друге вручення премії ім. Б. Возницького „За вагомий особистий внесок у розвиток музейної справи України”. Цього року лауреатом премії було визнано Т. Сабодаш – головного хранителя фондів музею-заповідника „Одеський замок” у смт Олесько Буського району Львівської області.

Близько 70 робіт миколаївських, одеських та київських художників представлено в новій експозиції Миколаївського обласного художнього музею ім. В. Верещагіна. Тут у художній та, певним чином, у документальний спосіб спромоглися передати події Революції Гідності й відкрили виставку „Майдан 2014-го очима художників”. Було представлено картини, карикатури, графіку, речі з „Євромайдану”: газети, листівки, каски, прапори, значки, фото, балаклави, бронежилети.

Своє 30-річчя відзначив Державний історико-культурний заповідник „Старий Луцьк”.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

До Всесвітнього дня книги та авторського права, який відзначається 23 квітня, у бібліотеках організовано виставки, проведено лекції, конференції,

круглі столи та інтерактивні акції для маленьких читачів. А у Національній парламентській бібліотеці України 23-24 квітня за підтримки Міністерства культури України у партнерстві з Програмою „Бібліоміст” та Українською бібліотечною асоціацією відбулася VIII Всеукраїнська науково-практична конференція „Бібліотека і книга в контексті часу”. Її цьогорічна тема – „Шляхи реформування публічних бібліотек”. Під час конференції учасники ознайомилися з результатами науково-дослідної роботи щодо забезпечення населення України публічними бібліотеками та паспортизації публічних бібліотек, були визначені нові напрями і форми організації бібліотечного обслуговування населення України. Також в рамках конференції відбувся круглий стіл „Мінімальні соціальні нормативи забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні”. У заході взяли участь заступник міністра культури України Р. Карандеєв, голова ЦК профспілки працівників культури Л. Перелигіна, начальник Управління соціокультурного розвитку регіонів Мінкультури Л. Нікіфоренко.

„Кобзар моєї родини” – так називалася культурологічна акція, яка пройшла у Сумах, в обласній науковій бібліотеці. Присвячена 175-й річниці першодруку поетичної збірки „Кобзар” Т. Шевченка, вона зібрала студентів, педагогів, бібліотекарів, краєзнавців. Своєрідною перепусткою на урочистості став „Кобзар” з домашньої бібліотеки кожного учасника: треба було не тільки прочитати улюблений Тарасів вірш, а й розповісти про сімейну історію книги, поділитися враженнями. Протягом дня вірші з „Кобзаря” звучали не лише українською, а й іншими мовами – англійською, арабською, російською, узбецькою, французькою, іспанською. Їх декламували студенти-іноземці, які навчаються у Сумах.

ЛІТЕРАТУРА

З 22 по 26 квітня у Києві, у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький Арсенал”, проходив V Міжнародний фестиваль „Книжковий арсенал”, участь в якому взяли більше 150 видавництв. Упродовж 5 днів у рамках фестивалю відбулося понад 200 літературних подій для дорослих та дітей: презентації, зустрічі з авторами, дискусії, лекції, виставки, читання і перформанси тощо. Важливою частиною програми фестивалю стало продовження благодійного проекту „Арсенал добрих справ”, під час якого збиралися книги і розвиваючі іграшки для створення нових бібліотек у реабілітаційних центрах для вимушених переселенців зі сходу і Криму.

У Кіровограді з нагоди Всесвітнього дня книги й авторського права та 250-річчя друкарства було організовано книжкову виставку-ярмарок „Весня-

ний книговир”. У торгових палатках на площі Героїв Майдану свої твори представляли письменники, видавці, власники книгарень.

Упродовж трьох днів у Тернополі тривав літературно-мистецький фестиваль „І”. На святі українського слова, музики та пензля висадився потужний творчий десант: понад 50 письменників виявили бажання поспілкуватися з тернополянами на літературні теми, а ще кількадесят художників, музикантів, фотомайстрів, режисерів ознайомили зі своїми мистецькими доробками. Майданчиком зустрічей з творчою елітою стали Український дім „Перемога”, арт-галерея, книгарня та ін.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

З 9 до 19 квітня у столиці на території Національного заповідника „Софія Київська” проходив уже традиційний Всеукраїнський фестиваль писанок. За умовами фестивалю, всі писанки, представлені в Києві, спершу пройшли конкурсний відбір і тільки найкращі було направлено до столиці.

П’ятий щорічний фестиваль писанок проходив у Львові. Прикрашанням великодніх яєць займалися як професійні художники, так і аматори. Цьогоріч пасхальні символи розписували також вимушені переселенці зі сходу та Криму. У галереї писанок протягом тижня можна було помилуватися 50 великодніми символами різної величини та орнаменту.

Луганський національний університет ім. Т. Шевченка, евакуйований у Старобільськ, сімнадцятий раз приймав гостей Всеукраїнського фестивалю-конкурсу „Обдарована молодь – 2015”, на якому свої таланти продемонстрували понад 400 артистів: юні музиканти, вокалісти, танцюристи та художники.

У Будинку культури села Новосілки Києво-Святошинського району Київської області відбувся V Обласний огляд-конкурс самодіяльних театральних колективів „Театральна палітра Київщини”. У режисерській та акторській майстерності змагалися 18 аматорських груп області. Найкращими було визнано колектив „Стожари” із села Лукаші.

В Івано-Франківську відбулася акція „Купи писанку – допоможи хворій дитині!”. На продаж було виставлено 250 великодніх яєць. Ініціювали акцію представники обласної організації Всеукраїнського товариства „Просвіта”. Всі мальовані галунки створені учасниками безкоштовних майстер-класів, які проводилися на базі Музею мистецтв Прикарпаття. У них взяли участь понад 100 студентів та викладачів місцевих вищих навчальних закладів, профспілкових активістів, іноземців, переселенців з Донеччини та Криму. Навчання проводили майстри І. Равлюк, В.Кузенко, Т. Маник. Зібрані

під час заходу кошти перерахують благодійному фонду „Ти – ангел”, який опікується дітьми з тяжкими недугами.

Експонувалися виставки самодіяльних митців: у Чернівцях – буковинських майстрів „Вишиваний дивотвір”; у Вінниці – писанок Л. Смашнюк, присвячених „Героям Небесної Сотні”; у Львові – конкурсних робіт юних художників та митців з Львівської, Волинської, Івано-Франківської та Закарпатської областей „Олімпійська писанка – 2015”.

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення
інформації

Комп’ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 08.06.2015. Умовн. друк. арк. 1,0. Б/т. Зам. 63. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12